

gent:

**Gentbrugse
Meersen**

- > Plant een geboortebos
- > Zuidelijk deel
- > Toegangszone
- > Wandeling langs wilde rozen en struwelen

Zesmaandelijks nieuwsbrief over het project Gentbrugse Meersen
Jaargang 7 / nummer 2 / augustus 2011

foto: Maarten Marchau

Beste Gentenaar,

Veel mensen maken hard werk van onze Groenpool Gentbrugse Meersen. In deze nieuwsbrief brengen we u opnieuw zo goed mogelijk op de hoogte. Zo is de inrichting van de toegangszone nu in volle voorbereiding. En voor het zuidelijk deel werden de ideeën van buurtbewoners en schoolkinderen verwerkt in het ontwerp. Ook het vredesmonument kreeg verder vorm.

Op 17 september 2011 kunt u met een gids op zoek naar wilde rozen in de Groenpool Gentbrugse Meersen. Zeker doen! Natuurpunt en de Stad Gent kozen 2011 tot jaar van de wilde roos. U krijgt kleurige bottels en veel verhalen over deze mooie plant aangeboden.

In oktober planten we natuurlijk samen met kersverse ouders verder aan het geboortebos. Dat geboortebos kreeg onlangs bezoek van een ooievaar. Het bos kan dus echt op veel belangstelling rekenen. En u weet, als de ooievaar passeert, ziet de toekomst er goed uit.

Tom Balthazar
Schepen van Milieu, Stadsontwikkeling en Wonen

plant een geboortebos

De voorbije twee jaar plantten kersverse ouders en de Stad Gent een geboortebos aan. De opkomst was telkens enorm. Ook dit jaar willen we het geboortebos verder laten groeien. Daarom zal er een derde plantactie zijn op **16 oktober 2011**. Alle ouders die een kindje kregen in 2010 zullen eind augustus persoonlijk uit-genodigd worden om mee te planten. Zij kunnen tot 23 september 2011 inschrijven bij Gentinfo (09 210 10 10).

De bomen die vorig jaar zijn geplant, kregen het net zoals die van het jaar voordien, hard te verduren door de aanhoudende droogte. Vooral van de grotere bomen zijn er verschillende gesneuveld. Deze bomen vervangen we tijdens het volgende plantseizoen.

Ook een aantal kleinere exemplaren zijn afgestorven. Dit behoort tot het natuurlijke proces. Net zoals in de natuur planten we vele kleine boompjes waarvan er uiteindelijk slechts een deel effectief tot grote boom kan uitgroeien. Vervangen is hier dus niet nodig. Wel zorgen we ervoor dat we voldoende verschillende soorten aanplanten. Dit is niet alleen belangrijk voor de diversiteit maar het vermijdt ook dat er veel uitval is door bijvoorbeeld een ziekte bij één soort. Net zoals de voorbije twee jaar kiezen we vooral voor autochtone soorten. Dat zijn bomen en struiken die al eeuwenlang in onze streek groeien en dus helemaal aangepast zijn aan de lokale omstandigheden.

De plantactie valt opnieuw binnen de Week van het Bos. Die loopt van zondag 9 oktober tot zondag 16 oktober 2011. Met de slagzin 'Bos zonder grenzen' zoomt de campagne in op het belang van bossen hier en in de rest van de wereld.

zuidelijk deel

Hoe zal het zuidelijk deel van de Groenpool Gentbrugse Meersen er straks uitzien?

In de vorige nieuwsbrief vertelden we wat er vandaag in het zuidelijk deel van de Gentbrugse Meersen allemaal te vinden is. Het studie bureau 'Grontmij' en de landschapsarchitecten van 'Fris in het Landschap' brachten de historiek, de bodem en de aanwezige planten en dieren in kaart. Zij kregen ook van bewoners, scholieren en de begeleidingscommissie te horen wat hun verwachtingen zijn voor het gebied.

Met deze informatie maakten ze een ontwerp op. Het zuidelijk deel belooft een gevarieerd gebied te worden waar vooral rust en natuurbeleving centraal staan. Hieronder een overzicht van de belangrijkste keuzes die gemaakt zijn.

Recreatie

In het zuidelijk deel van de groenpool kiezen we uitsluitend voor zachtere vormen van recreatie zoals spelen met en in de natuur, wandelen, joggen, fietsen, struinen of de natuur observeren. Actievere vormen van recreatie krijgen een plaats in de toegangszone, die het grootste deel van de bezoekers zal opvangen. Deze verschillen in geplande recreatiedruk zullen zich ook weerspiegelen in de paden.

Het aantal paden in het zuidelijk deel blijft beperkt. Het padennetwerk zal wel een gevarieerde wandeling toelaten. De paden concentreren zich hoofdzakelijk in de boszones. Wie het wat avontuurlijker wil, mag het gebied dwars doorkruisen. We leggen er echter geen paden voor aan. Door de moeraszones en dichte struwelen zal het wandelen niet overal gemakkelijk zijn.

Op termijn streven we naar twee belangrijke zaken: het verkeersvrij maken van de Koningsdonkstraat en de aanleg van een fiets- en wandelbrug over de Schelde ter hoogte van de Rietgracht. De brug moet een verbinding maken met de Damvallei in Destelbergen.

Omdat we het belangrijk vinden dat kinderen in bossen kunnen ravotten, plannen we een bosspeelzone tussen de autostrade en de Rietgracht. Met grond die vrijkomt van afgravingen elders in het gebied zullen hier speelheuvels aangelegd worden. Het uitdagend reliëf en de verschillende soorten ondergrond (bijvoorbeeld zand of kiezel) moeten de fantasie van kinderen prikkelen. De kinderen zullen in deze zone niet enkel kunnen spelen in de natuur, maar vooral ook met de natuur. Ze mogen er volop kampen bouwen met snoeihout. Om de zone goed toegankelijk te maken en beter te laten aansluiten op de rest komen er 2 bruggen over de Rietgracht.

Natuur

In het zuidelijk deel zijn twee boszones en twee open natuurzones te onderscheiden. Het geboortebos vormt de centrale boszone. Dit bos wordt grotendeels aangeplant met inheemse soorten. Enkele open plekken en grondprofielingen moeten dit bos een gevarieerd beeld geven. Het zuidelijk bos

wordt het vredesbos. Het zal via spontane ontwikkeling verbossen. Tussen beide boszones ligt de zuidelijke natuurzone. Hier zullen runderen naar hartelust kunnen grazen. Bedoeling is dat zij het landschap openhouden zodat het uitzicht vanop de Schelde richting Kasteel Coninxdonck behouden blijft. Niettemin kunnen er zich beperkt struwelen en ruigtes ontwikkelen. In deze natuurzone worden geen paden aangelegd met uitzondering van een dreef vanaf het kasteel richting het centraal bos. De overgangszone naar het centraal bos wordt ingericht als een lager gelegen natte zone. Hier kunnen zich interessante bloemrijke ruigtes ontwikkelen. Helemaal in het zuiden breidt het al aanwezige moeras nog een stukje uit.

De zone tussen de autosnelweg en de Rietgracht is de centrale natuurzone. In dit gebied willen we opnieuw meer water brengen en watervogels aantrekken. Door het gebied ontogankelijk te maken voor publiek zullen de vogels hier in alle rust kunnen broeden en vertoeven. Het vernatten zal gebeuren door de afwatering naar de Rietgracht te vertragen. Dit kan door stuwtjes te plaatsen en door de grachten ondieper te maken.

Bij de inrichting van het gebied willen we ook oog hebben voor wat er ooit was en vandaag nog steeds, niet meer of maar beperkt zichtbaar is. Zo vormen de dreven een belangrijk historisch relict. De nog bestaande dreven blijven behouden en worden versterkt.

Twee dreven die vroeger de verbinding vormden met de Schelde, worden heraangelegd.

In het gebied wordt ook een deel van het oude veldwegenpatroon terug leesbaar gemaakt door ze te accentueren met lage hagen.

Begrazing

Hoe kunnen we een dergelijk groot gebied duurzaam beheren en graslanden open houden zonder ettelijke liters brandstof te verbruiken bij het maaien? Door runderen of paarden in te zetten. De dieren zorgen niet alleen voor een efficiënt beheer, maar ook voor een gevarieerd landschap. Sommige vegetaties vinden ze immers lekkerder dan andere. Daar grazen ze het meest. Op die manier ontstaat een vlekkenpatroon van korte grazige vegetaties afgewisseld met ruigere stukken. Met de seizoenen en jaren zal dit patroon wijzigen waardoor het landschap permanent in beweging is. De aanwezigheid van dieren zal voor de bezoeker ook een extra attractief element vormen in het gebied.

Niettemin riep deze optie om runderen in te zetten veel vragen op. Daarom bracht de begeleidingscommissie van de Groenpool Gentbrugse Meersen een bezoek aan het Bos 't Ename. In dit natuurgebied lopen permanent een 10-tal roodbontkoeien en 2 koniksparden rond. Wandelpaden en zelfs autoverkeer doorkruisen het begrazingsblok. De ervaringen, die overwegend zeer positief waren, worden nu meegenomen in de verdere uitwerking van het zuidelijk deel.

We laten de dieren op een zo groot mogelijke oppervlakte grazen. Zo krijgen ze voldoende ruimte om zich in alle rust terug te trekken. Ze zullen er immers het hele jaar door verblijven. Ook in het bos mogen ze rondlopen, maar niet in de zone met speelinfrastructuur. De eerste jaren zullen de zones voor bosontwikkeling ook afgeschermd worden zodat het bos de kans krijgt om zich te ontwikkelen. We laten ongeveer 18 dieren grazen, al kan hun aantal in de loop van de tijd variëren. Vele factoren bepalen immers de evolutie van de vegetatie zodat er soms meer dieren nodig zullen zijn om een snelle ontwikkeling van de vegetatie te drukken.

Vredesmonument

Eind 2008 lanceerde de Stad Gent een prijsvraag voor het ontwerpen van een monumentale site in het vredesbos. Deze monumentale site moest op een originele manier uiting geven aan het thema vrede en de link leggen met de omgeving. De oproep werd gelanceerd op het moment dat de eerste boom voor het vredesbos werd aangeplant op het einde van de Koningsdonkstraat. De winnaar werd het bureau Buitenruimte met het project 'Vrede-inzicht'.

Ze stelden een landmark voor in de vorm van een vredesvlag. Dat monument zal een plaats krijgen in de noordoostelijke hoek van het vredesbos. Dwars door de vlag zal een wandelpad lopen. De bezoeker zal de 36 trappen kunnen bestijgen naar de top van het bijna 8 meter hoge monument. Daarboven krijgt hij of zij een prachtig uitzicht over de Groenpool Gentbrugse Meersen. Door het monument de vorm van een vlag te geven en te laten uitkijken over het natuurlijke landschap willen de ontwerpers de bezoeker aanzetten om na te denken over het verband tussen vrede en natuurbescherming. De houten bekleding zal een witte tint krijgen als verwijzing naar een witte vrede vlag.

Hoe gaat het nu verder?

In de eerste helft van 2012 vraagt de Stad Gent een stedenbouwkundige vergunning aan voor de inrichting van het zuidelijk deel van de Groenpool Gentbrugse Meersen. Als alles goed verloopt, kunnen we eind 2012 de eerste spade in de grond steken. Het vredesmonument willen we al eerder in 2012 realiseren als een voorbode op wat komt.

wandeling langs wilde rozen en struwelen

In 2011 zetten Natuurpunt en de Stad Gent wilde rozen als soort van het jaar in de kijker. Op zaterdag 17 september 2011 van 10 uur tot 12 uur kan u mee op wandel in de Groenpool Gentbrugse Meersen. Een bezoek aan de rozencollectie in het geboortebos staat zeker op het programma. Maar we gaan ook elders in de groenpool op zoek naar wilde rozen.

Wilde rozen zijn typische planten voor struwelen. Struwelen zijn jonge bosjes of bosranden met struiken en lage bomen. Het zijn biologisch zeer waardevolle vegetaties, waarvan er de laatste 10 jaar veel verdwenen zijn in Gent.

In struwelen valt er veel licht, waardoor wilde rozen er bloemen kunnen vormen. Er strijken ook zangvogels neer, die van de rozebottels snoepen en daarbij kwistig zaden laten vallen. Zo helpen ze mee aan de verspreiding van de roos.

In september hangen de wilde rozen vol kleurige bottels. We zullen ze dus goed te zien krijgen op onze wandeling.

Afspraak om 10 uur aan de hoek Koningsdonkstraat - Sloversdreef in Gentbrugge.

U kunt gratis deelnemen. We vragen wel om vooraf in te schrijven bij Gentinfo (09 210 10 10 - gentinfo@gent.be). Dat kan vanaf 25 augustus 2011.

Meer info: www.gent.be/wilderozen.

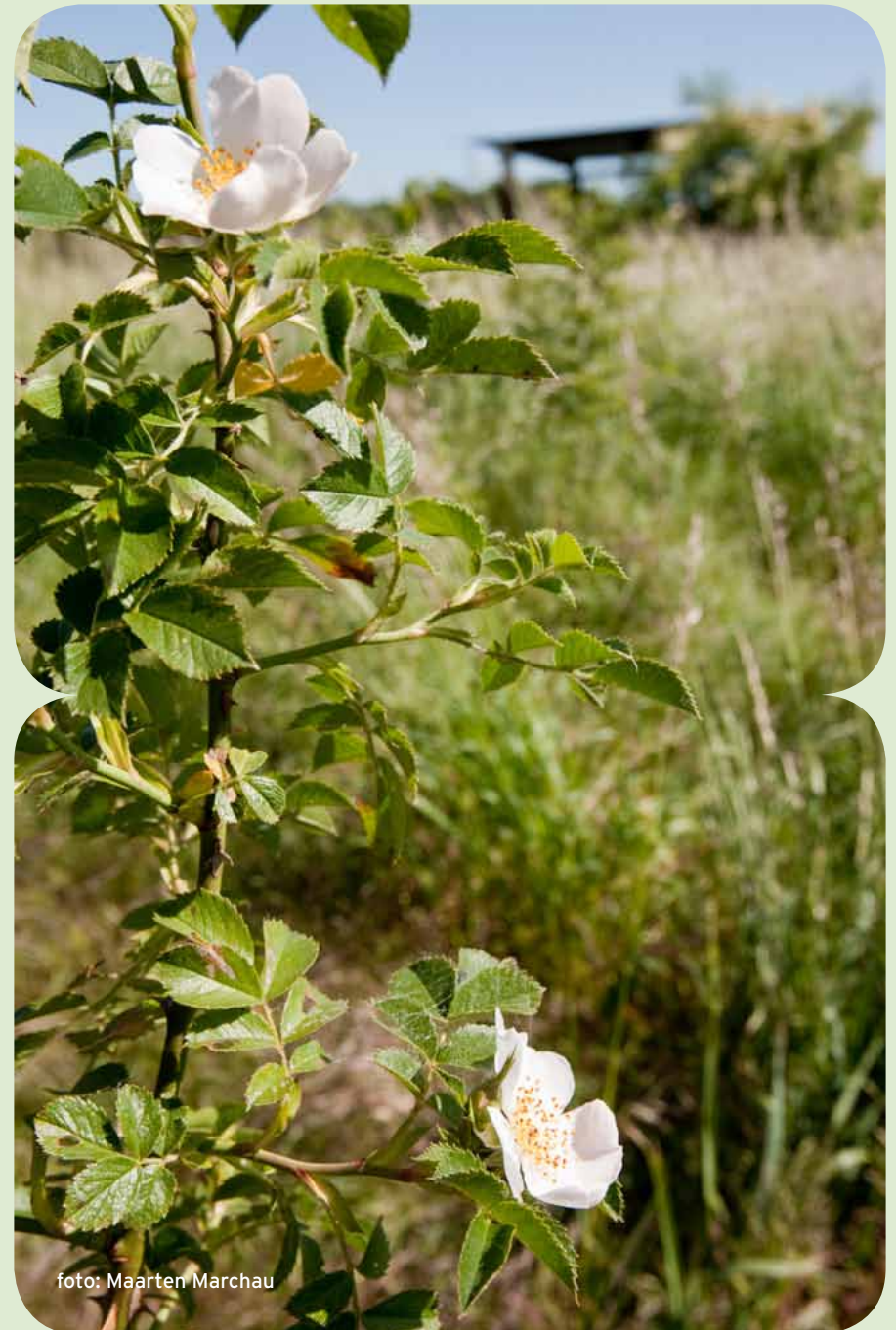

foto: Maarten Marchau

toegangszone

Op het moment dat de nieuwsbrief verschijnt, is de stedenbouwkundige vergunning voor de toegangszone aangevraagd en is het uitvoeringsdossier klaar. Na de zomer stelt de Stad Gent een aannemer aan. Dit neemt al gauw enkele maanden in beslag want als overheid moeten we een bepaalde procedure volgen. In tegenstelling tot wat we in de vorige nieuwsbrief meedeelden zullen de werken pas begin 2012 kunnen starten.

**Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in de Groenpool
Gentbrugse Meersen?**

Speel uw naam en adres door aan:

**Nele Vanhooren van de dienst Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking
tel. 09 266 82 37 - nele.vanhooren@gent.be**

**Met vragen over de inhoud van de artikels kunt u terecht bij Sara Verbeeren
van de Groendienst - tel. 09 265 92 34 - sara.verbeeren@gent.be**

Verantwoordelijke uitgever: Tom Balthazar, schepen van Milieu, Stadsontwikkeling en Wonen,
Stadhuis, 9000 Gent